

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

 / Gospodarka / [GOSPODARKA KRAJOWA](#)

REKLAMA

Nowy szef PANA: Jesteśmy otwarci na współpracę i dialog z rynkiem

Nadzór i samorząd zawodowy mają wiele wspólnych celów, z których powinna wynikać naturalna synergia w działaniu – mówi Jacek Gdański, prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego.

Publikacja: 21.02.2024 06:00

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

Jakie są pana priorytety w zarządzaniu PANA?

Chciałbym postawić na profesjonalizm nadzoru. W naszej pracy chodzi o interes publiczny, dlatego wyznacznikiem podejmowanych działań powinny być racjonalność, proporcjonalność, sprawność i skuteczność. Już rozpoczął się przegląd funkcjonujących w Agencji procesów i procedur. Zależy mi na możliwości skrócenia czasu, w którym toczą się postępowania. Poza tym w zakresie kontroli analizie zostaną poddane funkcjonujące polityki i procedury, zwłaszcza pod kątem znalezienia możliwości uwzględnienia ich skalowalności. Inne priorytety to pogłębienie dialogu z rynkiem audytorskim i samorządem zawodowym biegłych rewidentów.

REKLAMA

Audytorzy narzekali, że w ostatnich latach brakowało im partnerskiego podejścia PANA. Jesteście na taki dialog otwarci?

REKLAMA

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

Uważam, że PANA powinna częściej rozmawiać z tymi, którzy polegają na zbadanych sprawozdaniach finansowych, podejmując decyzje gospodarcze lub inwestycyjne. Kierunki pracy nadzoru nie mogą być określone bez głosu tych, którzy korzystają z usług audytorskich. Ta komunikacja powinna być dwustronna, z czego wynika również konieczność edukowania podmiotów nadzorowanych. Ustawodawca określił szeroki zakres nadzoru PANA nad PIBR, jednak wychodzę z założenia, że powinien on koncentrować się na kwestiach o charakterze strategicznym. PANA pozostanie też aktywna na arenie międzynarodowej, widzę również możliwość rozszerzenia działań o charakterze informacyjnym.

Przepisy regulujące audyt są jednymi z najbardziej restrykcyjnych w UE. Nie powinny zostać złagodzone?

Dokonując transpozycji prawa UE w tym zakresie, polski ustawodawca zastosował koncepcję tzw. białej listy, tj. zamkniętego katalogu usług, które mogą być świadczone. Regulacje dotyczące usług firm audytorskich mają dynamiczny charakter i powstają często jako reakcja na nieprawidłowości oraz zapotrzebowanie rynku. PANA nie ma inicjatywy ustawodawczej, jednak jeśli pojawią się propozycje zmian przepisów prawnych w tym zakresie, to z pewnością wyrazi

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

Branża twierdzi, że mniejsze firmy audytorskie nie są w stanie udźwignąć regulacji i dlatego kończą działalność. Spada też liczba rewidentów. To powód do niepokoju czy normalne zjawisko świadczące o konsolidacji i profesjonalizacji rynku?

Problemem jest niewystarczający napływ młodych ludzi do zawodu. Zmniejszanie się liczby firm audytorskich wynika z jednej strony z konsolidacji, która generalnie jest zjawiskiem pożądanym, z drugiej zaś z tego, że dla wielu najmniejszych podmiotów sprostanie wymogom regulacyjnym stanowi poważne wyzwanie. Obserwujemy też odchodzenie z zawodu seniorów, co jest zjawiskiem normalnym. Notabene w ciągu ostatnich 20 lat średnia wieku biegłego rewidenta w Polsce obniżyła się z ponad 60 do 52 lat. Generalnie spadek liczby biegłych rewidentów jest zjawiskiem globalnym, a jedną z niewątpliwych przyczyn są bariery wejścia do zawodu.

REKLAMA

REKLAMA

Odrębną kwestią jest złożoność i objętość standardów badania. Dla małych jednostek atrakcyjne może być oparcie swojej działalności na nowym międzynarodowym standardzie badania mniej złożonych jednostek. Aby tak się stało,

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

zachęcić?

Ważną sprawą jest wizerunek zawodu. Nie chodzi wyłącznie o pokazywanie wysokiego poziomu profesjonalnego i etycznego, ale również podkreślanie, że praca biegłych rewidentów jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki. Biegli rewidenci, którzy dobrze wykonują swoją pracę, nie pojawiają się na pierwszych stronach gazet. W szybko zmieniającej się rzeczywistości należy podkreślać, że biegłym rewidentem nie zostaje się na chwilę, ale w pewnym sensie na całe życie. Zdobyta wiedza i doświadczenie są niezwykle pomocne nie tylko w procesie badania sprawozdań, ale też np. w pracy w finansach lub zarządzaniu. Zawód biegłego rewidenta uczy pewnego sposobu myślenia i daje ogromne perspektywy, które są niezależne od rozwoju technologii. Cyfryzacja jest nieodzowna, warto jednak pamiętać, że ostateczna ocena prezentowanych informacji finansowych i niefinansowych zawsze należeć będzie do biegłego rewidenta.

Jak PANA ocenia sytuację na polskim rynku audytu, czy często identyfikuje nieprawidłowości? Podobno zaskakująco często wiele spółek akcyjnych nie poddaje swoich sprawozdań audytowi, a ponadto niektóre audyty wykonują osoby podszywające się pod rewidentów.

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

działania informacyjne i edukacyjne, podkreśla, że badanie sprawozdań finansowych to nie tylko ustawowy obowiązek, ale również korzyść. Inną kwestią jest to, czy sankcje prawne dla podmiotów, które nie badają swoich sprawozdań, a mają taki obowiązek, są wystarczające i spełniają swoją rolę.

Odsetek firm audytorskich, wobec których zostały podjęte działania nadzorcze, jest dość wysoki. Aktualnie PANA analizuje przyczyny. Wnioski z pewnością znajdą odzwierciedlenie zarówno w wewnętrznych procedurach dotyczących kontroli, jak i działaniach edukacyjnych i informacyjnych.

KWARTALNIK JUŻ W SPRZEDAŻY

**Temat numeru: Bajeczna podróż
przez starożytność**

ZAMÓW

A co z osobami podszywającymi się pod audytorów?

Wykonywanie badania przez osoby bez uprawnień jest przestępstwem, a odpowiedzialność za należyty wybór firmy

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

– lista firm audytorskich pozwala na sprawdzenie, jacy biegli rewidenci są zatrudnieni w danej firmie audytorskiej, a rejestr biegłych rewidentów na weryfikację, czy dany biegły wykonuje zawód czy też nie.

W ostatnim czasie głośno było o sprawie Deloitte. PANA, w związku tzw. aferą GetBacku, ukarała firmę Deloitte Audyt trzyletnim zakazem badania sprawozdań. WSA wstrzymał jednak wykonanie tej decyzji, co de facto oznacza, że Deloitte może normalnie działać. PANA zaskarżyło decyzję WSA?

Informacje dotyczące sprawy sądowo-administracyjnej na kanwie decyzji w sprawie tej firmy audytorskiej WSA w Warszawie opublikował na swojej stronie internetowej. Informacje te dotyczą także samej decyzji. Agencja kwestionowała wstrzymanie przez WSA wykonania tej decyzji, jednak Naczelny Sąd Administracyjny oddalił nasze zażalenie.

REKLAMA

REKLAMA

Jaki może być dalszy scenariusz?

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

sposobem i kierunkiem rozstrzygnięcia sprawy przez WSA. Dlatego próby kreślenia jakichkolwiek scenariuszy byłyby na tę chwilę zdecydowanie przedwcześnie.

Wielka czwórka narzeka, że wprowadzone przepisy uderzyły przede wszystkim w nią. Czy zdaniem PANA ta grupa rzeczywiście ma zbyt mocną pozycję rynkową? Na tle innych krajów Europy w segmencie JZP w Polsce wielka czwórka – biorąc pod uwagę liczbę badanych firm – ma stosunkowo niskie udziały, inaczej wygląda obraz rynku mierzonego wartością pobieranych wynagrodzeń lub rozmiaru badanych firm.

Nie ma jednej recepty na to, jak powinien wyglądać rynek usług firm audytorskich. Rolą PANA jest dbałość o jak najwyższą jakość badań sprawozdań finansowych, usług atestacyjnych i pokrewnych. Rynek usług audytorskich jest w Polsce relatywnie młody – liczy sobie niewiele ponad 30 lat, w związku z tym takie zjawiska jak konsolidacja czy sukcesja zachodzą na nim dosyć dynamicznie. Ważne jest, aby struktura rynku odpowiadała potrzebom gospodarki.

Zaostrzone regulacje uderzyły w segment JZP i w efekcie niektóre spółki, np. z WIG20, miały problem ze znalezieniem audytora. Wzrosły też ceny za audyt. Spółki

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

ustawodawczej. Znalezienie odpowiedniej i kompetentnej firmy do badania sprawozdań finansowych JZP może być problematyczne. Nasz rynek jest relatywnie płytki pod tym względem, a remedium mogłoby być zwiększenie liczby firm audytorskich badających JZP.

Jak PANA zapatruje się na badanie sprawozdań niefinansowych? Czy mamy w Polsce wystarczająco dużo „zielonych” audytorów?

Nadchodzące zmiany, których założeniem jest zrównanie raportowania niefinansowego w wymiarze ekonomicznym, w swojej wadze i statusie z wymiarem finansowym jest w moim przekonaniu największą rewolucją od czasów wydania w XV wieku podręcznika Luki Pacioli „Summa de arithmetica...”, w którym została ujęta zasada podwójnego zapisu. I to pomimo że nie będzie to „klasyczna” usługa badania, ale de facto zbliżona do niej usługa atestacyjna. Agencja będzie aktywnie uczestniczyć we wprowadzaniu zmian w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju do polskiego porządku prawnego.

Na jakim etapie jesteście?

Prace nad implementacją dyrektywy CSRD już trwają. Spodziewamy się, że w niedługim czasie zostaną otwarte

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

REKLAMA

REKLAMA

Jaki jest cel strategiczny tych działań?

Doprowadzenie do tego, żeby w Polsce działał efektywny system „zielonej atestacji” sprawozdań zrównoważonego rozwoju, którego rdzeniem będą wyspecjalizowani w tym zakresie biegli rewidenci. W tej kwestii muszę pozwolić sobie na dłuższą wypowiedź. Zgodnie z CSRD w pierwszym okresie świadczącej tę usługę podmiot będzie przeprowadzał atestację dającą ograniczoną pewność, a dopiero w dalszej kolejności zadaniem audytora będzie atestacja dająca wystarczającą pewność. Komisja Europejska ma wydać standardy świadczenia tej usługi dające ograniczoną pewność, a następnie wystarczającą pewność w październiku 2026 r. oraz w październiku 2028 r. PANA będzie uczestniczyć w wypracowaniu tych unijnych standardów w ramach działalności Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Audytowego. Natomiast do tego czasu będzie współpracować z PIBR w celu wypracowania „pomostowego” standardu.

Jest pan szachowym arcymistrzem. Czy umiejętność strategicznego podejścia do zadań przydaje się w pracy?

Gra w szachy pozwala na rozwój aparatu analitycznego. Uczy

Serwisy

Forum

Gospodarka

e-Wydanie

piona nie można już cofnąć.

Na koniec wróćmy jeszcze do audytu. Jak sprawić, żeby afery typu GetBack już się nie powtórzyły. Jak przywrócić zaufanie do audytu?

Nie ma innej drogi do zbudowania zaufania niż po prostu sumienne i właściwe wykonywanie obowiązków przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie. Działania Agencji będą bardziej skuteczne, jeśli będą realizowane we współpracy z innymi organami nadzoru współtworzącymi sieć bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w naszym kraju.

Jacek Gdański

Został pod koniec stycznia powołany na stanowisko prezesa PANA. W latach 1999–2007 pracował w Ministerstwie Finansów jako radca ministra i zastępca dyrektora departamentu rachunkowości. Był menedżerem w instytucjach publicznych i spółkach. Pełnił funkcję zastępcy prezesa ds. finansowych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Był prezesem Polski Gaz TUW i członkiem zarządu PHN. Zasiadał w radach nadzorczych. Jest biegłym rewidentem. Był członkiem Komisji Nadzoru Audytowego (2017–2020). Szachowy arcymistrz międzynarodowy, wielokrotny reprezentant i mistrz Polski w szachach.